

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK.

Közhirré teszem, hogy a mártonvásári (Fehérmegye) születésű Steinzinger Sándor részére 1890. évi október 27-ik napján 22. sz. alatt az erdőőri szakvizsga letételéről kiállított eredeti bizonyítvány elveszvéen, a helyett nevezett részére 1907. évi 1337. szám alatt az eredetivel egyenlő értékű hiteles másodlat adatott ki.

Kelt Pozsonyban, 1907. évi szeptember hó 10.

A pozsonyi kir. ker. erdőfelügyelőség főnöke:

Sághy Kálmán,
m. kir. főerdőtanácsos

KÜLÖNFÉLÉK.

A luczfenyő tenyészhatárának lezoritása. Olvastam az E. L. f. évi XV. füzetében Béky Albert urnak ide vonatkozó közleményét, mely a luczfenyő felső határának a keleti és délkeleti Kárpátokban leginkább észlelhető lezoritását a többi tényező között a délnyugati romboló szelek sorvasztó hatásának is tulajdonítja. Olvastam ugyancsak az E. L. f. évi XVII. füzetében Nagy Imre urnak: *A karszt növénytenyészet*e című közleményét, amelyben el van mondva, hogy a Kárpátokban rendszerint fenn találjuk a luczfenyőt, lejjebb a jegenyefenyőt és bükköt; holott a Velebithegységben és a Kapellán mind ez fordítva van, mert ott magasban van az elegyetlen bükkös, azután jegenyefenyvek és csak a bórától legvédeettebb helyen fordul elő a luczos és hogy annak oka nem egyedül a bóra erősségében keresendő, hanem egyszersmind a páramentes bóra szárítóhatásában.

E két cikknek olvasása indított engemet azon, bizonyosan számos más szaktársam által is észlelt körülmény kiemelésére, hogy én a Sáros, Abauj-Torna, Szepes, Zólyom és Bars megyék hegységeiben is több helyen tapasztaltam, miként a bükk tenyészik legfelül, alatta jön a jegenyefenyő és az alatt a luczfenyő. E fenneknek az általános szabálylyal szemben tanusított ily ellentétes helyi viselkedését tapasztalván, az okok után kutattam és a következőkben

véltem azokat föltalálni. A bükkfának makkja érés után még ősszel lehull és a földre jutván, a hó betakarja, tehát helyben marad, már sulyánál fogva is; azt a szél el nem viszi; az eső vagy hóolvadásból eredő vizek le nem mossák.

A jegenyefenyőnek magja érés után még többnyire a hó este előtt a toboz-pikkelyekkel együtt a földre hull és a leeső hó által betakartatván, lenyomatván, ott marad.

A luczfenyő tobozai érés után is a fán maradnak, a toboz pikkelyeit csak a következő tavasz napmelege nyitja meg és a luczfenyőmagvak csak ekkor szállnak a földre, mely még hóval van borítva és így a hóréteg felületére jutnak.

Már most nézzük a természet folyamatát, hogy mi történik tavasszal az erősebb napsütés beálltával olyan helyeken, melyek egyáltalában a luczfenyő rendes tenyészhatárai között, tehát elég magasan, többnyire nagyobb lejtőkkel bíró és a napsugarak nagyobb hatásának kitett hegyoldalokon fekszenek és ahol mint az gyakran előfordul, a luczczal együtt a jegenyefenyő és a bükk is elegyítve van. A hegyoldalakat fedő hó a felületen napközben olvadni kezd, az elolvadt hóvizet eleinte a hó beiszsza és a hó felszíné ily magasságban a hideg éjjeleken át megfagyván, jég-réteget képez. Tavasz előhaladtával, amint a nap heve is erősödik, mindég nagyobb jég- és hőtömeg válik vízzé, melyet a jégkéreggel borított hó, nem tudván magába szivni a víz, a mélyebb helyeket keresi, itt lassanként összegyűl és apró kis árkokkákat, barázdákat mosva magának, a jégkérgen, kis erecskében csörgedezik lefelé, a felületen fekvő szárnyakkal ellátott, könnyű luczfenyő magvakat magával viszi a mélyebb helyekre és az alsóbb régiókban rakja le ismét ott, ahol a hegyoldal lejtőfoka kisebb és a hó már elolvadt.

A luczfenyőmagnak legalább egy része tehát mindig az alsóbb régiókba jut s ott, ahol termett, új faegyedek létrehozásában szerepet nem játszhatik. A bükknek és jegenyefenyőnek magva pedig a termés helyén marad és így az új erdő létrehozásában részt vesz.

Én a most leirt jelenségeket az általam körülírt viszonyoknak megfelelő helyeken saját észlelet alapján magam tapasztaltam és ennek folytán érlelődött meg bennem az a nézet, hogy a luczfenyő a saját tenyésztéséhez szükséges magmennyiségnek örökös

lefelé vándorlását az idők végtelen folyamán át maga is kénytelen követni; és így ezáltal, valamint az ily irányban ható egyéb körülmények folytonos közreműködése mellett a luczfenyőnek felső tenyészhatára lassanként, nemcsak lejjebb szorítottatik, hanem némelykor a luczfenyő a helyet a jegenyefenyőnek vagy bükknek egészen átengedni is kénytelen.

Magától értődik, hogy az általam leirt folyamat a luczfenyőmagnak a meredekebb és a napsütésnek kitett hegyoldalokon lefelé való vándorlása a keleti és délkeleti Kárpátokban, különösen ezeknek azon meredek és a napsütésnek kitett hegyoldalain, melyek az e vidékeken uralgó délnyugati szeleknek is ki vannak téve, még fokozottabb, erősebb mértékben lép föl és így föltünőbb, könnyebben észlelhető; valamint az is, hogy a luczfenyő lefelé vándorlását nem csupán az általam észlelt körülménynek kívánom betudatni. Közreműködnek abban bizonyosan a mások által már leirt körülmények is, melyeket itt most éppen azért érintetlenül hagyok. Csupán saját tapasztalatomat és arra alapított nézetemet óhajtottam előadni, de azt, hogy helyes-e ezen vélemény és mily fokban hat az közre a luczfenyő felső tenyészhatárának leszorításánál, az arra hivatottak elbirálására bizom. *K. T.*

Leégett gőzfürész. Zsarnóczáról írják, hogy ott leégett az állami gőzfürész; csupán a kész anyagot lehetett megmenteni. A kár tetemes, de szomorú az is, hogy száz munkás maradt kenyér nélkül a tűz miatt.

Uj faipari részvénytársaság alakult a központi kereskedelemi és iparbank égisze alatt 500.000 korona alaptőkével *Magyar keleti fatermelő részvénytársaság* czímen. Az új társaság átveszi a Blau Gusztáv és Neugröschel fatermelő cég romániai és felső-olovai fatermelési vállalatait.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

Ő felsége a király *Terstyánszky* László m. kir. közalapítványi erdőtanácsost főerdőtanácsossá nevezte ki.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Rózsay* Rezső m. kir. erdőtanácsost sok éven át teljesített hű szolgálatainak elismerése mellett állandó nyugalomba helyezte.

*

A m. kir. földmivelésügyi miniszter *Bálint* Mihály m. kir. erdészt Dombhátról Borgóprundra, *Rutényi* Károly m. kir. erdészt pedig Naszódra Dombhátra helyezte át s előbbi a dornavölgyi, utóbbi az ilvai, *Bérczi* Béla m. kir. főerdészt a borgói-alsó, *Kuka* József m. kir. erdészt pedig a sajói m. kir. erdő gondnokság vezetésével bizta meg.

